

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Margarita Evangelica

Essche, Nicolas van

Coloniae, 1545

Vt in passione domini nos fundemus. 36

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49323](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49323)

LIBER I.

manes tibi seruiamus, teque omnes tota virtute diligamus, Amen. ¶ Hæc est breuis quædam formula orationis internæ, quæ nunquam interrumpidebet. Oratio vero superessentialis, quæ in ipso purissimo fundo Deo omnipotenti offertur, neque scribi, neque dici potest. Quia nec ipse, qui sic orat, incomparabilem nobilitatem, fructum & utilitatem eiusmodi orationis nouit, quippe qui immersus & assumptus est in diuitias Dei sui. Porro, ut & nos ita vigilare & orare quandoque possimus, præstet nobis piissimus dominus Deus noster, Amen.

Quo fundamentum nostrum ponere debeamus in passione Christi. Cap. XXXVI.

Quisquis autem & ea, quæ iam dicta sunt, & quæ postmodum dicentur, in seipso feliciter experiri, & ad ea pertingere uoluerit (quod certe nulli denegatur facienti, quod in se est, & uoluntatem ac diligentiam suam adhibenti) seipsum expedire ac nudare debet ab omni illo, quod Deus non est, & conuertere se totis uiribus & omni conatu ad exercitium diuine passionis, eamque adeo uigoroſe attrahere ad sentiendum eam ab intra, donec omnes sensuum euagationes inibi colligantur stabilianturque, ita ut ubicumque siue stet siue ambulet, iugiter ob oculos suos, quasi speculum, & in sentimento cordis sui, tanquam fundamentum quoddam fixam ac stabilitam habeat amoroſam uitam ac passionem domini nostri Iesu Christi, cui perpetuo inherere uelit ad construendum desuper uirtutes uniuersas. Nemo enim tam sublimiter proficit, quin ad eam recursum habere debeat: nec quisquam ita debet extrouertiri & occupari, quam illi inhæreat fundamento, si mori uelit.

MARGARITAE EVANG.

velit grata esse Deo & accepta opera sua. Imo si quis esset adeo exercitatus, quod per lumen gratiæ raperetur extra suum ipsius naturale lumen, & seipsum quasi in lumine gratiæ perdidisset, atq; in diuitias Dei absorptus esset, quando nihilo minus sibi ipsi restituitur, istud fundamentum primum ac præcipuū est obiectum ipsius, atque sentimētum, quod in seipso recipit, & cui iugiter inhæret. **I**llo igitur fundamento taliter in corde iacto ac stabilito, adhuc magis internum exercitium requiritur, pœnarū videlicet ac dolorum, quos in sanctissima anima sua Christus sustinuit. Quod tanto melius est atq; vtilius, quanto aurum cupro præstantius est. Non enim sufficerent vel mille corda dolores, quos in anima sua Christus sustinuit, plene cogitare. Istos vero dolores adeo vigorose interius exercere debemus, donec eos in anima nostra sentiamus, & in eis stabiliamur. Sed & tunc adhuc magis introuerti debemus ad contemplandum amorem ac gaudium spiritus, in quibus erat mens Christi, & extra quæ nec ad momentum recedebat, quod exercitium tanto est supra dictis nobilius ac præstantius, quanto cœlum melius est terra. Amor etenim ille & gaudium illud tam ingens erat ob felicem contemplationem gloriæ patrum diuitiarum, ad quam perducturus erat animas nostras. Amor (inquā) eius tantus ad nos erat, quod vsque ad extremi iudicij diem in illo suspensus potius, quam permisisset vnam saltem animā ab illis gaudijs ac æterna felicitate, quantum in ipso fuit, separari & perire. Porro amorem istum & gaudium istud continue in spiritu nostro

LIBER I.

nostro exercere debemus, donec ea in spiritu & mēte nostra sentiamus, ipsaq; mens exultet præ amore gaudiij, & anima læqueat præ doloroso mœrore, & corpus crucifigatur ac moriatur omni sensualitati, & spiritus hoc amore capiatur, atque in Deo ligetur ad perenniter cū ipso permanendum. ¶ Tunc demū vltimo fini suo appropinquat homo, in quo vera perfectio cōsistit, vbi de æterna veritate affecuratur, vbi Deus se ipsum largitur in viribus animæ, easque facit deiformes. Et sic homo in Christū Iesum transformatur, eiq; via Dei clare ob oculos proponitur, & docetur qualiter debeat interius & exterius cōuersari, & spiritū suū dirigere in intimū illud gaudiū, & animā in tristitiā, et corpus in patientiā, & sensus subtrus spineā coronam, & manus affixas virtuosis Christi operibus, & pedes eius sacris vestigijs, & cor amoris iaculo transfixū habere, quatenus omnis vita sua, oīs amor suus, omnia desideria, cogitationes, verba et opera Deus sit, instruiturq; inibi: qualiter totū sit Dei, qcquid habet, quicquid amat, qcquid intelligit, vt sic ei vicissim applicetur in perpetuo amore, & per fidē, spem atq; charitatem modo sæpe dicto in ipso habitet, & ipse in illo. Quisquis enī in Deo taliter sese exercet, eiusq; facit voluntatē, hunc ipse orantē libenter exaudit. Ille autē facit voluntatē eius, qui sic Christū Iesum induit & imitatur, qui in exteriori homine suo vulneratū Christi corpus induit, & tanq; fundamentū q̄dam animæ suæ crucifixam imaginē impressit, adeo vt vbiq; stet siue eat, hāc iugiter in omni loco secū habeat, in ea sese exercens & secū dum eam dirigēs, tam interiorē, q̄ exteriorē ho-

G minem

MARGARITAE EVANG.

minē suū. Inde nimis humilis efficitur homo in
 cōuersione sua, cū dñm Deum suum ita humil
 liter & verecūde cū multa morū honestate se
 viderit præcuntem. Iustus quoq; efficietur, cū in
 omnibus actibus suis Iesum sibi associauerit &
 diligēter intuitus fuerit, qualiter ipse cuncta ope
 ra sua ad supremā gloriā patris sui pegit, et quō
 semper in mente subleuatus exitit, feruens & ple
 nus ardentissimo amore, in spū subiectus et obe
 diens in anima, & in corpore patiētissimus. Ve
 rax quoque in verbis suis efficietur, si attēre con
 siderauerit, quam vera & diuina sapientia ple
 na erant omnia Christi verba. Patiens insuper
 erit in omni aduersitate, paupertate & despecti
 one, si Christi pœnalitatem, paupertatē & despe
 ctionē attenderit. Deniq; & sobrietatis granum
 assequetur, attendens quō ille, qui cibus est ange
 lorum, sæpius etiā naturæ necessaria nō habuit,
 & in morte sua felle & aceto potatus fuit. ¶ Et
 hoc modo semper in cordibus nostris clarum il
 lud speculum sine macula portare debemus, &
 hoc adeo vigorose intrahere in omnia membra
 ac sensus nostros, vt neque oculi, neque cor nos
 strum quasuis alias imagines recipiant, per quas
 occupari aut medium aliquod recipere cor nos
 strum possit. Et sic nihil nos attingere poterit, ni
 si prius per hanc crucifixam imaginem Christi
 ad nos perueniat, qui omnia membra nostra ac
 sensus nostros per sese introduxit, per reparatio
 nem videlicet salutis nostræ, quicq; paratissimus
 est ad portandum vna nobiscum, quicquid eius
 causa nobis acciderit, si nos eius passionem in
 tra nos portare studuerimus. Hoc igitur modo
 in corde nostro et in exteriori homine nostro ima
 ginem

LIBER I.

ginem Christi circumferre debemus. ¶ Porro, in interiori homine, id est, in anima nostra gestare debemus illum incomprehensibilem amorem, quo anima Christi repleta erat, & per quem tot tamque innumera bona operatus est. Porro, in omnium intimissimo homine nostro, id est, in summa ac superessentiali portione spiritus, portare debemus nudam illam ac abyssalem diuinitatem & diuinæ essentia unitatem, in qua omnes thesauri diuinitatis sunt inclusi. Et tunc interior homo noster amore repletur, & in omni virtute exercitatur, atque exterior homo cum vitijs & concupiscentijs crucifigitur, & ad omnes poenitentias extenditur, & sentire per passionem incipit passionem domini nostri, & quicquid fuit in Christo Iesu. ¶ Quando igitur sic dispositus est homo, tunc in recto itinere & in recta via, id est, in Christo Iesu est constitutus, qui est via salutis nostræ, in qua quisquis ambulat, falli non poterit, dummodo sollicitus sit nullo extra hanc viam merito deuiare. Postquam vero anima sic abstracta, & per iugem dominicæ passionis meditationem atque memoriã in unionem charitatis Christi introducta, et in quadã superessentiali libertate inclusa fuerit (quæadmodum tres illæ in beata Trinitate personæ unitæ & in diuina sunt essentia inclusæ) tunc spiritus introrsus rapitur, & in diuina essentia per abstractionem unitur. Ibi tunc diuina claritas spiritum transradiat, & mentem ipsam diuino quodam diademate illustrat, atque radios suos deorsum in inferiorem animæ partem dirigit, per quod animæ ratio simplificatur illuminaturque, & qualiter in via Dei interius exteriusque incedere debeat, edocet & intelligit.

MARGARITAE EVANG.

Vis concupiscibilis purificatur, & trahitur, & irascibilis gratia humilitatis & subiectionis perfunditur, & ad virtutum exercitia roboratur. Conscientia quoque arguitur, admonetur & purificatur, & cor accenditur, & in Deum subleuatur. Ipsum denique corpus ad obediendum spiritui primum atque paratum efficitur, ad currendam instigantis viam Dei, eo videlicet modo, quo Christus dominus praecessit. Sic sic nimirum homo abstractus in Deum transformatur. Quando enim tria haec taliter in vno desiderio, in vno amore & in eadem intentione sunt congregata, tunc liber patet accessus spiritui ad quiescendum in essentia diuina, & ad commorandum in tabernaculo humanitatis suae. Taliter ergo per meditationem dominicae passionis ingredi debemus, quatenus de caetero nunquam exeamus. Sed istud modernis temporibus perarum est & insuetum. At tamen dominus ait: Qui non intrat per ostium in ouile ouium, sed ascendit aliunde, ille fur est & latro. Quia enim tam pauci ingrediuntur, idcirco in via Dei tam multi deficiunt. Sed istis in hora mortis ipsorum difficilis nimium ac deserta quaedam via pandetur. Quod autem tam multi istis temporibus in errores varios, & in ipsum quoque infidelitatis vitium labuntur, inde potissimum fit, quia fundamentum suum interius & exterius in Christo Iesu non posuerunt. Et quidem multi sunt, qui dominicam passionem ab exterioribus intuentur atque recogitant, sed ab intra fundus ipsorum imaginibus atque creaturis vanis est depictus atque obsessus. Et ideo pauci sunt, qui eam veraciter induunt, & in ea commorantur, eamque pro posse sequuntur.

Quo